

คำนำ

การขยายพันธุ์ด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเซลล์ เนื้อเยื่อ และอวัยวะของหนุ่้าแฝกประสบผลสำเร็จในหลายห้องปฏิบัติการ และมีบทบาทสำคัญในการผลิตต้นกล้าปลูกในอนาคตในสภาพพื้นที่ลาดชันเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ เนื่องจากเป็นเทคนิคการขยายพันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อ ดังนั้นการประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าวเพื่อการเก็บรักษาเชื้อพันธุ์ในหลอดทดลองหรือในสภาพปลอดเชื้อทำได้ง่ายทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว วิธีการนี้จะช่วยแก้ปัญหาการกลายพันธุ์หรือการสูญหายของพันธุ์อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม หลังจากเก็บรักษาแล้วหากต้องการขยายพันธุ์ก็สามารถทำได้อย่างรวดเร็วและทันที นอกจากนี้แล้วการแลกเปลี่ยนเชื้อพันธุ์หนุ่้าแฝกที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตก็สามารถที่จะทำได้สะดวก เนื่องจากอยู่ในสภาพปลอดเชื้อจึงไม่มีความจำเป็นต้องกักกันที่ด่านกักกันพืชจนเกิดความเสียหายต่อหนุ่้าแฝก โครงการนี้ใช้เวลา 2 ปี และเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร) ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)

จากผลความสำเร็จเบื้องต้นในการเก็บรักษา/อนุรักษ์เชื้อพันธุ์ของหนุ่้าแฝก คาดว่าหนุ่้าแฝกพันธุ์ต่าง ๆ สามารถที่จะเก็บรักษาเชื้อพันธุ์หนุ่้าแฝกที่มีความสามารถในการปรับตัวและเจริญได้ดีต่อสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต ~~หาก~~ต้องการใช้ประโยชน์ตอบสนองพระราชดำริ ก็สามารถเข้าสู่กระบวนการขยายพันธุ์หนุ่้าแฝกด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงในไบโอรีแอคเตอร์อย่างง่าย และรวดเร็วป้องกันการสูญพันธุ์

สมปอง เตชะโต
รองศาสตราจารย์
ภาควิชาพืชศาสตร์